

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти і реабілітації

Н.П. ЛЕЩІЙ

**Методичні рекомендації до практичних занять і виконання
самостійної роботи з навчальної дисципліни
«Технічні засоби навчання в закладах
спеціальної та інклюзивної освіти»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти ОПП: Спеціальна освіта (Логопедія)**

Одеса – 2025

Рекомендовано до друку рішенням ученої ради Державного закладу

«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 2 від 28 лютого 2025 року).

Лещій Н.П. Методичні рекомендації до практичних занять і виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Технічні засоби навчання в закладах спеціальної та інклюзивної освіти» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта (Логопедія). Одеса: ДЗ «ПНПУ ім. К.Д. Ушинського», 2025. 52 с.

Рецензенти:

- Пахомова Н. Г. доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри спеціальної освіти і соціальної роботи Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.
- Літовченко О. В. кандидат педагогічних наук, доцент кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Методичні рекомендації розроблено для допомоги здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта. Подано анотацію дисципліни, плани практичних занять, завдання для самостійної роботи, рекомендовану літературу, вимоги до знань і вмінь здобувачів, набутих у процесі вивчення дисципліни.

ЗМІСТ

Опис навчальної дисципліни.....	4
Анотація навчальної дисципліни.....	5
Плани практичних занять та завдання для самостійної роботи...	7
Індивідуальні навчально-дослідні завдання.....	44
Критерії оцінювання.....	45
Рекомендована література.....	50

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, ОПП, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3 Змістових модулів – 2	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Статус дисципліни: Обов’язкова	
	Освітньо-професійна програма: Спеціальна освіта (Логопедія)	Мова навчання: українська	
		Рік навчання:	
		3	3
Індивідуальне навчально-дослідне завдання: <i>есе</i>	Спеціальність: 016 Спеціальна освіта	Семестр:	
Загальна кількість годин: 90 год.		5-й	5-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	16 год.	4 год.
		Практичні	
		28 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		36 год.	72 год.
		Індивідуальні завдання:	
		10 год.	10 год.
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання 40% : 60%

для заочної форми навчання – 8% : 92%

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Технічні засоби навчання в закладах спеціальної та інклюзивної освіти» займає важливе місце серед нормативних навчальних дисциплін циклу професійної підготовки майбутніх логопедів, так як вона сприяє розвитку умінь і навичок, необхідних сучасному фахівцю для роботи в закладах спеціальної та інклюзивної освіти.

Мета навчальної дисципліни «Технічні засоби навчання в закладах спеціальної та інклюзивної освіти»: надання системних відомостей здобувачам вищої освіти про сучасні технічні засоби та інформаційні технології корекційного навчання, формування в них знань про можливості використання технічних засобів та інформаційних технологій для корекційного навчання, основні методичні підходи до створення засобів подання різного роду матеріалів на основі комп'ютерних технологій, дидактичні аспекти застосування засобів корекційного навчання у процесі професійної підготовки студентів.

Очікувані результати вивчення дисципліни

знати:

- дидактичні аспекти застосування технічних засобів та інформаційних технологій корекційного навчання;
- методи, інструментальні та програмні засоби сучасних інформаційних технологій, що можуть бути застосовані для корекційного навчання;
- призначення, склад і методи технічних засобів та програмного забезпечення для корекційного навчання;
- класифікацію та показання щодо призначення високотехнологічних пристроїв компенсації при порушеннях мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій в дитини;

вміти:

- обирати і користуватися адаптованими до навчального процесу технічними та програмними засобами корекційного навчання;
- використовувати можливості прикладного програмного забезпечення персонального комп'ютера при створенні навчального та виховного продукту для корекційного навчання;
- володіти практичними способами пошуку наукової і професійної інформації з використанням сучасних комп'ютерних засобів, мережевих технологій, баз даних і знань;
- планувати і створювати навчальні проекти на основі офісних та інформаційно-комунікаційних комп'ютерних технологій обробки і подання даних для дітей з порушеннями інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо.

Опановуючи зміст навчальної дисципліни здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання, атестації (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- покликання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1

СУЧАСНІ ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ, ЇХ ПРИЗНАЧЕННЯ, ФУНКЦІЇ, КЛАСИФІКАЦІЯ

Практичне заняття № 1 (2 години)

Технічні засоби навчання в корекційно-реабілітаційній роботі в закладах спеціальної та інклюзивної освіти

Питання для обговорення:

1. Різні підходи до класифікації технічних засобів навчання.
2. Вимоги до технічних засобів навчання, дидактичні можливості ТЗН.
3. Роль комп'ютерних технологій в розвитку спеціальної освіти.
4. Актуальні проблеми корекційних сучасних комп'ютерних технологій для корекційно-реабілітаційної роботи у закладах спеціальної та інклюзивної освіти.

Завдання:

1. Охарактеризувати підходи до класифікації технічних засобів навчання.
2. Визначити вимоги до технічних засобів навчання, дидактичні можливості ТЗН.
3. Проаналізувати роль комп'ютерних технологій в розвитку спеціальної освіти.
4. Визначити проблеми та особливості використання корекційних сучасних комп'ютерних технологій у закладах спеціальної та інклюзивної освіти.

Короткі теоретичні відомості:

Технічні засоби навчання (ТЗН) – це сукупність технічних пристроїв з дидактичним забезпеченням, що застосовуються в навчальному процесі з метою його оптимізації для пред'явлення і обробки інформації. Технічні засоби навчання поєднують два поняття: *технічні пристрої* (апаратура) і *дидактичні засоби навчання* (носії інформації), які за допомогою цих пристроїв відтворюються. ТЗН сприяють більш ефективному сприйняттю учнями програмного матеріалу, перевірці ступеня його засвоєння, виробленню умінь і практичних навичок застосування отриманих знань, а також механізують трудомісткі процеси в ході навчання.

Можливості застосування ТЗН дозволяють використовувати великий обсяг інформації і тим самим підвищити продуктивність праці викладача; «переносити» аудиторію учнів до місця подій; показувати складні процеси в їх динаміці; пред'являти зображення подій та їх звуковий супровід учнем в потрібний момент часу; «прискорити» або «уповільнити» досліджуваний

процес, щоб сприйняття його могло стати більш доступним; забезпечити об'єктивний і оперативний самоконтроль учнів.

Класифікація ТЗН. Найбільш доцільно систематизувати ТЗН за такими основними критеріями, як призначення, принцип пристрою і роботи, рід навчання, логіка роботи, характер впливу на органи чуття, характер пред'явлення інформації.

У залежності від призначення ТЗН підрозділяють на наступні класи: а) технічні засоби передачі навчальної інформації; б) технічні засоби контролю знань; в) технічні засоби самонавчання; г) тренажерні технічні засоби; д) допоміжні технічні засоби. Кожен клас ТЗН містить декілька видів технічних засобів, що розрізняються за принципом дії і пристрою.

1. *Технічні засоби передачі навчальної інформації (ТЗІ)* – це пристрої, що дозволяють розкрити зміст матеріалу навчальних дисциплін. Вони можуть бути широкого або цільового призначення. До ТЗІ *широкого призначення* відносяться *екранна* (проекційна) апаратура (діапроектори, кінопроектори, графопроектори, відеопроектори) і *звукова* апаратура (магнітофони, музичні центри, програвачі і підсилювачі мови). ТЗІ широкого призначення можуть бути представлені і апаратурою *комбінованого типу*, передавальної як візуальну, так і звукову інформацію. До ТЗІ *цільового призначення* відносяться динамічні електричні або електромеханічні стенди, діючі макети або моделі механізмів, що несуть інформацію про принципи роботи пристрою або про взаємодію його елементів. Такі пристрої, як правило, однопрограмні.

2. *Технічні засоби контролю знань (ТЗК)* – це пристрої, за допомогою яких можна швидко отримати відомості про рівень засвоєння учнями переданої їм інформації. До них відносяться як прості карти, касети, квитки, так і різні спеціальні комп'ютерні програми, що застосовуються для проведення поточного контролю знань учнів, перевірки в цілях допуску до лабораторних занять, для контролю вирішення завдань в окремих випадках, наприклад, при проведенні заліків або іспитів. ТЗК можуть бути призначені як для *індивідуального*, так і для *колективного* користування (для навчальної групи або навіть потоку), але з індивідуальною оцінкою знань. ТЗК використовуються і для самоконтролю знань учнів в процесі їх самостійної роботи.

3. *Технічні засоби навчання і самонавчання (ТЗНС)* – це навчальні системи, які забезпечують, по-перше, пред'явлення навчальної інформації учнем за визначеними програмами, закладеним у технічні пристрої; по-друге, самоконтроль засвоєння знань. Такі програми подають навчальний матеріал у вигляді невеликих доз, після кожної з яких впливає контрольне питання. Швидкість засвоєння матеріалу встановлюється залежно від індивідуальних можливостей, потреб і здібностей учня.

4. *Тренажерні технічні засоби (ТТЗ)* призначені для забезпечення вироблення практичних навичок виконання логічних завдань або фізичних дій при роботі з апаратурою, включення складних агрегатів, проведення вимірювань, налаштування або управління складними пристроями або

процесами. ТТЗ створюються і використовуються у вузах та навчальних центрах. Вони можуть бути як широкого, так і цільового призначення.

5. *Допоміжні технічні засоби (ВТЗ)* – це пристрої механізації трудомістких процесів, що заощаджують навчальний час: інтерактивні дошки; пристрою дистанційного керування комплексами ТЗН; пристрою оргтехніки; електронна пошта, електронні конференції, інформаційні ресурси Інтернету, системи мультимедіа та ін.

Комп'ютерні технології відіграють важливу роль в розвитку спеціальної освіти, допомагаючи створювати більш доступне, ефективне та інклюзивне навчання для осіб із різними освітніми потребами. Зокрема, забезпечують:

1. Індивідуалізацію навчання – комп'ютерні технології дозволяють створювати індивідуалізовані програми та завдання, що враховують конкретні потреби кожного учня. Програми можуть автоматично адаптуватися до темпу навчання та ступеня складності для оптимального засвоєння матеріалу.

2. Використання спеціалізованих програм та додатків – існує велика кількість програм і додатків, спеціально розроблених для навчання людей із різними освітніми потребами. Наприклад, програми для читання електронних текстів для учнів з порушеннями читання, додатки для розвитку навичок комунікації для учнів із порушеннями мовлення тощо.

3. Асистивні технології – використання асистивних технологій, таких як текстові читачі, розпізнавання мови, електронні записники, може значно полегшити навчання для учнів із різними видами обмежень.

4. Ігрові технології для навчання – використання ігрових технологій, таких як серйозні ігри, дозволяє створювати цікаві та взаємодійні середовища для навчання, сприяючи кращому засвоєнню матеріалу.

5. Віддалене навчання та онлайн-ресурси – комп'ютерні технології роблять навчання більш доступним завдяки віддаленим формам навчання та онлайн-ресурсам. Це особливо важливо для учнів, які можуть мати обмеження у фізичному доступі до навчальних закладів.

6. Електронні платформи для спілкування та співпраці – застосування платформ для спілкування та співпраці дозволяє учням спілкуватися та обмінюватися інформацією, навіть якщо вони знаходяться на великій відстані один від одного.

Ці технології допомагають забезпечити більші можливості для спеціальної освіти, робить навчання більш індивідуалізованим, ефективним і доступним.

Використання корекційних сучасних комп'ютерних технологій у закладах спеціальної та інклюзивної освіти має свої особливості, орієнтовані на задоволення освітніх потреб учнів із різними освітніми обмеженнями. Ось деякі з цих особливостей:

1. Індивідуалізація змісту та завдань. Корекційні комп'ютерні технології можуть допомагати створювати індивідуалізовані програми та завдання для кожного учня з урахуванням його конкретних освітніх

потреб.

2. Асистивні технології для підтримки. Використання асистивних технологій, таких як електронні книги, текстові читачі, аплікації для запису тексту голосом, може полегшити навчання для учнів із порушеннями читання, письма чи комунікації.

3. Спеціалізовані програми та додатки. Використання програм і додатків, спеціально розроблених для різних типів освітніх потреб (наприклад, додатки для тренування мовлення чи розуміння математики), дозволяє ефективно працювати над конкретними навичками та навчальними завданнями.

4. Візуальні та звукові стимулятори. Використання мультимедійних елементів, відео, аудіоматеріалів та інших засобів може створювати більш зрозумілі та привабливі уроки для учнів, особливо для тих, хто вчиться на візуальному або аудіальному рівні.

5. Віддалені форми навчання. Враховуючи різні обставини та освітні потреби учнів, комп'ютерні технології можуть сприяти віддаленому навчанню, надаючи можливість отримати освіту вдома або в іншому зручному для учня місці.

6. Моніторинг та оцінювання прогресу. Електронні системи оцінювання та моніторингу дозволяють вчителям та батькам слідкувати за успішністю учнів, а також адаптувати навчальні плани в разі необхідності.

7. Розвиток навичок життєвого індивіда. Комп'ютерні технології можуть бути використані для тренування навичок самообслуговування та інших важливих життєвих навичок, що є важливим аспектом спеціальної та інклюзивної освіти.

Використання корекційних комп'ютерних технологій у спеціальній та інклюзивній освіті спрощує процес навчання та допомагає створити оптимальні умови для розвитку кожного учня, незалежно від його освітніх потреб.

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізувати значення комп'ютерних технологій у розвитку спеціальної і інклюзивної освіти.

2. Визначити перспективи використання сучасних комп'ютерних технологій та програм у закладах спеціальної та інклюзивної освіти.

3. Розкрити роль асистивних технологій в освітньому процесі для дітей з особливими потребами.

Рекомендована література: [2], [3], [5], [6].

Тема 2

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ТА ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ КОРЕКЦІЙНОГО НАВЧАННЯ, МУЛЬТИМЕДІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Практичне заняття № 2 (2 години)

Програмне забезпечення вільного використання PowerPoint та його використання в корекційно-реабілітаційній роботі

Питання для обговорення:

1. Огляд сучасних технічних засобів, програмного забезпечення та он-лайн середовищ, що можуть бути використані для корекційного навчання.
2. Програмне забезпечення вільного використання PowerPoint, призначення та особливості використання.

Завдання:

Підготувати презентацію на задану тему.

Короткі теоретичні відомості:

Технічні засоби для корекційного навчання включають в себе різноманітні апаратні засоби та пристрої, які допомагають учням із різними освітніми потребами в навчанні та розвитку навичок. Ось кілька прикладів таких технічних засобів:

1. Комп'ютери та планшети. Ноутбуки та комп'ютери з доступом до спеціальних програм: Дозволяють використовувати різноманітні навчальні програми та асистивні технології. Планшети з педагогічними додатками, вони забезпечують мобільність та доступ до різних навчальних ресурсів.
2. Аудіо та відео запис. Диктофони та аудіореєстратори використовуються для запису лекцій, інструкцій та іншої інформації.
3. Камери для відеозапису, вони допомагають у створенні відеоматеріалів для навчання та розвитку.
4. Асистивні принтери та сканери; брайль-принтери – для створення тексту в системі Брайля для учнів із вадами зору.
5. Сканери з опцією OCR (розпізнавання оптичного символу) – перетворюють текст з фізичних документів у редагований цифровий формат.
6. Технології розширеної реальності (AR) та віртуальної реальності (VR). AR-додатки для розширення тексту та зображень дозволяють покращити доступність текстової інформації. VR-симулятори для практичного навчання забезпечують іммерсивне оточення для віртуального вивчення різних предметів.
7. Сенсорні планшети та додаткові пристрої. Сенсорні планшети з інтерактивними додатками допомагають у розвитку моторики та взаємодії. Спеціалізовані миші та клавіатури призначені для забезпечення комфортного користування комп'ютером для учнів із фізичними обмеженнями.

8. Електронні книги та аудіокниги. Електронні читалки надають можливість змінювати параметри тексту для полегшення читання, а платформи для аудіокниг забезпечують доступ до аудіоформату книг для учнів із порушенням читання.

9. Аудіотехніка та системи звукозапису. Системи FM-передачі голосу допомагають учням чути і розуміти голос педагога чи співрозмовника навіть у шумних середовищах. Системи звукозапису для слухачів з порушеннями слуху забезпечують чітке відтворення звуку для покращення сприйняття.

Сучасні технічні засоби для корекційного навчання включають в себе широкий спектр апаратних та програмних рішень, призначених для полегшення навчання та розвитку навичок учнів із різними освітніми потребами. Ось деякі із цих засобів:

1. Асистивні технології: 1) текстові читачі – програми, які перетворюють письмовий текст в мовлення, допомагаючи учням із порушеннями читання; 2) електронні книги – навчальні матеріали у форматі електронних книг з можливістю корекції шрифту та інших параметрів для покращення читання; 3) системи розпізнавання мови дозволяють учням диктувати текст, а потім конвертувати його у письмовий формат.

2. Спеціалізовані програми для навчання. Програми для тренування мовлення та комунікації допомагають учням розвивати навички спілкування та вираження думок. Програми для розвитку математичних навичок включають в себе інтерактивні вправи та ігри для полегшення навчання математики.

3. Технології розширеної реальності (Augmented Reality, AR). AR-додатки для читання розширюють текстові ілюстрації та надають додаткові аудіо- або візуальні пояснення, полегшуючи розуміння матеріалу. AR-ігри для навчання сприяють вивченню різних навичок через інтерактивні ігрові сценарії.

4. Електронні та інтерактивні дошки. Інтерактивні дошки дозволяють створювати уроки з взаємодією, де вчителі та учні можуть спільно працювати над завданнями, використовуючи сучасні технології.

5. Сенсорні пристрої та іграшки. Сенсорні планшети та педагогічні додатки сприяють розвитку моторики та взаємодії учнів з електронними пристроями. Сенсорні іграшки для дітей з аутизмом допомагають розвивати координацію та сприйняття у дітей із специфічними потребами.

6. Програмні рішення для моніторингу та оцінювання – системи електронного оцінювання дозволяють вчителям створювати індивідуалізовані тести та відстежувати прогрес учнів.

7. Електронні журнали та системи моніторингу забезпечують зручний спосіб ведення записів про прогрес учнів та їхню участь у навчальному процесі.

Ці технічні засоби спрямовані на забезпечення ефективного та індивідуалізованого корекційного навчання, забезпечуючи оптимальні умови для розвитку навичок кожного учня.

Он-лайн-середовище для корекційного навчання надають педагогам, учням та їхнім батькам можливість взаємодії та навчання в віртуальному просторі. Такі платформи корисні для надання індивідуалізованої підтримки та використання асистивних технологій. Зокрема:

Google Classroom – онлайн-платформа для навчання та взаємодії. Google Classroom дозволяє вчителям створювати віртуальні класи, надавати завдання, спілкуватися з учнями та надавати ресурси онлайн. Використання асистивних технологій може бути легко інтегровано в цю платформу.

Microsoft Teams – комунікаційна та колективна платформа. Microsoft Teams дозволяє створювати віртуальні класи, проводити відеоконференції, обмінюватися матеріалами та взаємодіяти в он-лайн-середовищі.

Zoom – платформа для відео конференцій. Zoom став широко використовуваною платформою для віддалених занять та віртуальних класів. Викладачі можуть використовувати різні інтерактивні функції для ефективного навчання.

Seesaw – платформа для спільної роботи та портфоліо. Seesaw дозволяє вчителям створювати завдання, робити записи відео, ділитися матеріалами та забезпечувати індивідуальний підхід для кожного учня.

Bookshare – електронна бібліотека для доступу до книг. Bookshare надає учням з особливими потребами доступ до електронних книг з аудіо- та текстовим читанням.

Kahoot! – платформа для створення та проведення вікторин та ігор. Корекційне навчання може бути цікавим та взаємодійним завданням через Kahoot!, де вчителі можуть створювати інтерактивні завдання.

Special Reads – інтерактивна програма для навчання читання. Special Reads використовує мультимедійні ресурси та інтерактивні завдання для розвитку навичок читання.

Learning Ally – Аудіо-бібліотека для людей із порушеннями читання. Learning Ally надає доступ до аудіокниг для учнів із дислексією та іншими вадами читання.

Ці платформи можуть бути використані для створення інклюзивного та індивідуалізованого навчання, а також для інтеграції технічних засобів та асистивних технологій для учнів із різними освітніми потребами.

PowerPoint — це програма для створення і презентацій, яка входить до складу пакета офісних програм Microsoft Office. Вона дозволяє створювати слайди з текстом, графікою, анімацією та іншими елементами для візуальної презентації інформації. PowerPoint може бути корисним інструментом в освіті, включаючи навчання дітей з особливими освітніми потребами.

Призначення та особливості використання PowerPoint в навчанні дітей з особливими освітніми потребами:

1. Візуалізація та зрозуміння – PowerPoint дозволяє використовувати візуальні елементи, такі як зображення, діаграми та графіки, щоб допомогти візуально-орієнтованим учням легше розуміти інформацію.

2. Адаптація тексту та формату, тобто можливість змінювати розмір шрифту, колір тексту та фону дозволяє вчителям адаптувати презентації для учнів із різними потребами читання.

3. Анімація для уваги. Використання анімаційних ефектів може привертати увагу учнів із порушеннями уваги та концентрації.

4. Аудіо та відео вставки. PowerPoint дозволяє вставляти аудіо- та

відеофайли, що може бути корисним для аудіо-візуального навчання учнів із різними типами освітніх потреб.

5. Інтерактивні елементи. Використання кнопок, гіперпосилань та інтерактивних елементів може забезпечити участь учнів у навчальному процесі.

6. Структуровані презентації. Визначена структура слайдів може допомогти учням з порушеннями пам'яті або організаційними труднощами у легшому сприйнятті інформації.

7. Створення індивідуалізованих завдань. PowerPoint може бути використаний для створення індивідуалізованих завдань та завдань, які враховують конкретні потреби кожного учня.

8. Доступність та контрастність. Важливо враховувати аспекти доступності, такі як використання контрастних кольорів та зручного шрифту для учнів із зоровими обмеженнями.

9. Оцінювання та звітність. PowerPoint може бути використаний для створення тестів та вправ, а також для моніторингу та звітності про прогрес учнів.

PowerPoint може бути ефективним інструментом для вивчення та підтримки навчання дітей з особливими освітніми потребами, особливо якщо враховувати індивідуальні потреби кожного учня.

Теми для презентацій (на вибір):

1. Основні вимоги до навчальної презентації PowerPoint
2. Використання технологій розширеної реальності (AR) та віртуальної реальності в корекційному навчанні.
3. Онлайн-середовища для корекційного навчання
4. Розвиваючі сенсорні іграшки.
5. Програми для тренування мовлення та комунікації:

Завдання для самостійної роботи

1. Розглянути використання технологій розширеної реальності в корекційному навчанні.
2. Проаналізувати використання PowerPoint для учнів із зоровими обмеженнями.
3. Визначити особливості використання електронних та інтерактивних дошок в навчанні дітей з особливими освітніми потребами.

Рекомендована література: [2], [3], [4], [5], [6].

Практичне заняття № 3 (2 години)
Дидактичні можливості програмного забезпечення та он-лайн
середовищ для корекційного навчання

Питання для обговорення:

1. Дидактичні можливості програмного забезпечення та он-лайн середовищ для корекційного навчання.
2. Методика роботи з програмним забезпеченням та он-лайн середовищем для корекційного навчання.

Завдання

1. Розробити дидактичний матеріал для корекційного навчання з використанням програмного забезпечення.
2. Розробити і презентувати конспект корекційного заняття з використанням програмного забезпечення.

Короткі теоретичні відомості:

Програмне забезпечення та он-лайн-середовища мають значний потенціал для підтримки корекційного навчання і надання індивідуалізованої освіти учням з різними освітніми потребами. Дидактичні можливості цих інструментів можуть включати в себе такі аспекти:

Індивідуалізація та адаптація – програмне забезпечення дозволяє вчителям створювати індивідуалізовані завдання та матеріали, враховуючи особливості кожного учня. Використання асистивних технологій для полегшення читання, письма, комунікації, математичних операцій тощо. Візуалізація та аудіалізація – можливості вставки зображень, діаграм, аудіо та відеофайлів для кращого усвідомлення та запам'ятовування інформації.

Інтерактивні вправи та спілкування – створення інтерактивних завдань, вправ та можливість взаємодії між учнями та вчителями в режимі онлайн. А також можливість створення тестів, відстеження прогресу учнів, а також здійснення ретельного аналізу результатів. Доступ до он-лайн-бібліотек, відкритих навчальних ресурсів, електронних підручників для розширення знань учнів. Наявність спеціалізованих програм і матеріалів для корекційного навчання, таких як інтерактивні вправи для розвитку мовлення, математичні ігри тощо.

Використання технологій розширеної реальності (AR) та віртуальної реальності (VR) для іммерсивного вивчення певних понять, створення віртуальних середовищ для навчання. Можливість використання блокчейн-технологій для створення надійної системи документування досягнень та прогресу учнів. Можливість навчання та взаємодії через мобільні пристрої, що дозволяє отримати доступ до освіти з будь-якого місця.

Використання програмного забезпечення та он-лайн-середовищ для корекційного навчання може створити ефективні та інклюзивні умови для розвитку навичок учнів з різними освітніми потребами.

Методика роботи з програмним забезпеченням для корекційного навчання включає в себе кілька ключових етапів, які сприяють ефективному використанню цих інструментів в навчальному процесі. Нижче наведено загальний огляд такої методики:

1. Аналіз потреб та визначення цілей. Ретельний аналіз потреб учнів і визначення цілей, які мають бути досягнуті за допомогою програмного забезпечення. Розуміння конкретних потреб кожного учня є ключовим етапом.

2. Вибір підходящих інструментів. Вибір програмного забезпечення та он-лайн-інструментів, які найкращим чином відповідають потребам та цілям корекційного навчання.

3. Навчання вчителів та інструкторів. Проведення навчань для вчителів та інших інструкторів щодо користування обраними інструментами. Вони повинні засвоїти основи роботи з програмним забезпеченням та ефективно впроваджувати його в навчальний процес.

4. Індивідуалізація та персоналізація. Адаптація програмного забезпечення для відповіді на індивідуальні потреби кожного учня. Врахування особливостей навчання, рівня зручності та інших аспектів.

5. Створення індивідуалізованих завдань та матеріалів. Використання програм для створення індивідуалізованих завдань, тестів, матеріалів та ресурсів, які відповідають потребам конкретного учня.

6. Моніторинг та звітність. Постійне відстеження прогресу учнів з використанням програмного забезпечення та генерація звітів. Важливо виявляти ефективність інструментів та вносити корективи в навчальний процес.

7. Створення опорних матеріалів для вчителів. Розробка рекомендацій та матеріалів для педагогів, які допомагають їм ефективно використовувати програмне забезпечення та адаптувати його для потреб групи учнів.

9. Інтерактивна взаємодія та спільна робота. Створення можливостей для інтерактивної взаємодії та спільної роботи між учнями в он-лайн-середовищі, що підтримує соціальний аспект навчання.

10. Залучення батьків та спільноти. Забезпечення можливостей для співпраці з батьками та залучення їх до навчального процесу через програмне забезпечення.

11. Оцінювання та постійне вдосконалення. Регулярне оцінювання ефективності використання програмного забезпечення, виправлення недоліків та постійне вдосконалення методики.

Важливо враховувати індивідуальні потреби кожного учня та вносити корективи в методику роботи з програмним забезпеченням для максимально ефективного використання його у корекційному навчанні. Робота з он-лайн-середовищем для корекційного навчання вимагає особливої уваги до індивідуальних потреб кожного учня. Важливо постійно вдосконалювати та адаптувати методику відповідно до динаміки потреб та технологічних можливостей.

Завдання для самостійної роботи

1. Розкрити методику роботи з програмним забезпеченням для

корекційного навчання дітей з порушенням слуху, зору, мовлення.

2. Проаналізувати особливості використання технологій AR та VR в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.

3. Визначити етапи роботи з програмним забезпеченням для корекційного навчання.

Рекомендована література: [1], [2], [4], [5], [7].

Практичне заняття № 4 (2 години)
Використання програм «Вчимося говорити», «Розумники»
для розвитку мовлення та соціальної інтеграції»

Питання для обговорення:

1. Які основні можливості програм «Вчимося говорити» та «Розумники» сприяють розвитку мовлення у дітей?

2. Які вправи в програмі «Розумники» найкраще підходять для розвитку соціальних навичок у дітей?

3. Як гейміфікація (використання ігрових елементів) допомагає у формуванні комунікативних навичок у дітей з мовленнєвими порушеннями?

Завдання

1. Скласти короткий індивідуальний план занять з використанням програм для розвитку мовлення, вказавши конкретні вправи і очікувані результати.

2. Використовуючи програму «Розумники», розробити 2-3 інтерактивні завдання, спрямовані на розвиток соціальних навичок (наприклад, рольові ігри, тренування спілкування).

Короткі теоретичні відомості:

Основні можливості програм «Вчимося говорити» та «Розумники», які сприяють розвитку мовлення у дітей.

Програма «Вчимося говорити»

1. Корекція звуковимови – програма пропонує різноманітні вправи для корекції вимови звуків. Діти можуть чути правильне вимовляння звуків та повторювати їх, що сприяє формуванню правильної артикуляції.

2. Фонетичні вправи – включає ігри та завдання, які допомагають дітям розвивати фонематичний слух. Це важливо для розрізнення звуків та правильного їх відтворення.

3. Лексичний розвиток – додаток містить вправи для розширення словникового запасу. Діти можуть знайомитися з новими словами через ігрові елементи та картки, що підвищує їхню лексичну компетенцію.

4. Інтерактивність – використання інтерактивних завдань робить процес навчання більш захоплюючим і ефективним. Діти можуть отримувати

миттєвий зворотний зв'язок щодо своїх відповідей, що стимулює їх до подальшої активності.

5. Програма дозволяє адаптувати завдання до індивідуальних потреб дітей, що важливо для корекційної роботи з дітьми з різними мовленнєвими порушеннями.

Програма «Розумники»

1. Розвиток логічного мислення – програма містить завдання на розвиток логічного та образного мислення, що сприяє формуванню когнітивних навичок, які важливі для розуміння та вироблення мовлення.

2. Мовленнєві ігри – включає різноманітні мовленнєві ігри, які допомагають дітям практикувати свої навички у веселій та невимушеній формі. Це покращує мотивацію до навчання.

3. Розвиток пам'яті – завдання програми стимулюють розвиток пам'яті, що є важливим аспектом для запам'ятовування слів, фраз і правил мовлення.

4. Соціальна інтеграція – додаток сприяє соціальній інтеграції, адже деякі завдання виконуються в групах, що розвиває комунікативні навички та взаємодію між дітьми.

5. Використання візуальних елементів та анімації робить матеріал більш привабливим для дітей, що підвищує їхню зацікавленість і сприяє кращому сприйняттю інформації.

Обидві програми «Вчимося говорити» та «Розумники» є ефективними інструментами для розвитку мовлення у дітей, адже вони пропонують інтерактивні та різноманітні завдання, що стимулюють артикуляцію, розширюють словниковий запас та розвивають мовленнєві навички. Використання цих програм у корекційній роботі може значно поліпшити результати навчання, забезпечуючи індивідуальний підхід та інтерактивність у навчальному процесі.

Завдання для самостійної роботи

1. Написати короткий аналіз (1-2 сторінки), у якому необхідно визначити основні функції обох програм, переваги та недоліки кожної програми з точки зору розвитку мовлення у дітей, які завдання та ігри ви вважаєте найбільш ефективними для корекції мовлення.

2. Провести порівняльний аналіз програм «Вчимося говорити» та «Розумники» з точки зору їх впливу на соціальну інтеграцію дітей з мовленнєвими порушеннями.

3. Провести коротке дослідження на тему: «Використання мобільних додатків у корекційній педагогіці». Визначити основні тенденції, виклики та можливості, які пов'язані з інтеграцією технологій в освітньо-корекційний процес.

Рекомендована література: [1], [2], [4], [5], [7].

Тема 3

СТВОРЕННЯ ВЛАСНИХ ІНТЕРАКТИВНИХ ВПРАВ ДЛЯ КОРЕКЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Практичне заняття № 5 (2 години)

Вправи он-лайн середовища LearningApps в реабілітаційній роботі

Питання для обговорення:

1. Призначення та можливості он-лайн середовища LearningApps.
2. Типи інтерактивних вправ, які можна створювати за допомогою засобу LearningApps.

Завдання

1. Створити 5 вправ з використаннями можливості он-лайн середовища LearningApps.
2. Розробити конспект заняття з використанням даних вправ.

Короткі теоретичні відомості:

LearningApps – це он-лайн-середовище, призначене для створення та спільного використання інтерактивних вправ та завдань для навчання та тестування. Воно дозволяє вчителям та учням створювати різноманітні вправи, включаючи віртуальні картки, головоломки, тести та інші активності. Важливо відзначити, що LearningApps надає можливості для індивідуалізації та підтримки різних стилів навчання.

Основні призначення та можливості LearningApps включають:

1. Створення різноманітних вправ. LearningApps дозволяє створювати різноманітні вправи, такі як віртуальні картки, вибіркові тести, кросворди, головоломки та інші.
2. Індивідуалізація та персоналізація. Можливість адаптації вправ до конкретних потреб та рівнів навчання кожного учня.
3. Легкість створення та редагування. LearningApps пропонує інтуїтивний інтерфейс для створення та редагування вправ, навіть для тих, хто не володіє великим досвідом у роботі з технічними інструментами.
4. Спільне використання та обмін. Можливість ділитися створеними вправами та використовувати ті, що створені іншими користувачами. Це сприяє обміну досвідом та ресурсами між вчителями.
5. Відслідковування прогресу. LearningApps може надавати вчителям можливість відслідковувати прогрес учнів у виконанні вправ, що дозволяє визначити ефективність навчального матеріалу.
6. Можливості тестування та оцінювання. Створення тестів та оцінювання, включаючи автоматизоване перевірка відповідей.
7. Доступність з різних пристроїв. LearningApps доступний з різних пристроїв, що дозволяє учням та вчителям працювати з платформою з будь-якого місця та в будь-який час.

8. Можливості додавання мультимедіа. Додавання зображень, аудіофайлів, відео та інших мультимедійних елементів до вправ для збагачення навчального досвіду.

LearningApps є універсальним інструментом, який може бути використаний для створення різних видів вправ та завдань для учнів з різними освітніми потребами.

LearningApps надає можливість створювати різноманітні інтерактивні вправи для навчання та тестування. Ви можете створювати завдання, що включають різні види активностей для підтримки різних стилів навчання та навіть індивідуальних потреб учнів.

Типи інтерактивних вправ, які можна створювати за допомогою LearningApps:

1. Віртуальні картки. Створення вправ, де учні повинні зіставити пари або відповідати на питання, використовуючи віртуальні картки.

2. Вибіркові тести. Створення тестових завдань з можливістю вибору правильної відповіді з декількох варіантів.

3. Правильно/неправильно. Створення вправ, де учні визначають, чи є дана інформація правильною чи неправильною.

4. Поєднання. Завдання, де учні повинні з'єднати елементи з одного списку з відповідними елементами з іншого списку.

5. Пазли та головоломки. Створення інтерактивних головоломок або пазлів для розвитку логічного мислення.

6. Правопис та граматики. Вправи для вправлення в правописі та граматиці, наприклад, виправлення помилок у реченнях.

7. Гра «Хто це». Створення вправ, де учні мають визначити особу, предмет чи концепцію на основі поданих характеристик.

8. Математичні вправи. Створення математичних завдань для вправлення в різних аспектах математики, таких як додавання, віднімання, множення, ділення тощо.

9. Розташування у Chronological Order. Завдання, де учні мають впорядковувати події, терміни чи елементи в хронологічному порядку.

10. Кросворди та словосполучення. Створення словосполучень та кросвордів для розвитку словникового запасу та лексичних навичок.

11. Завдання на закріплення матеріалу. Створення вправ для повторення матеріалу та закріплення знань.

12. Завдання на виправлення помилок. Вправи, де учні повинні визначити та виправити помилки у тексті чи графіці.

Це лише кілька прикладів, LearningApps дозволяє створювати багато інших інтерактивних завдань для різних предметів та вікових груп.

Завдання для самостійної роботи

1. Розкрити можливості індивідуалізації і персоналізації он-лайн середовища LearningApps.

2. Проаналізувати можливості он-лайн середовища LearningApps для

створення вправ на розвиток когнітивних функцій.

3. Визначити особливості інтерактивних вправ для дітей з порушенням зору.

Рекомендована література: [1], [2], [5], [7], [9].

Практичне заняття № 6 (2 години)

Створення інтерактивних завдань для дітей з порушеннями мовлення, слуху, зору

Питання для обговорення:

1. Особливості створення власних інтерактивних вправ.
2. Використання готових шаблонів.

Завдання

1. Створити 5 власних інтерактивних вправ.
2. Розробити навчальне завдання з використанням готових шаблонів.

Короткі теоретичні відомості:

Створення інтерактивних завдань для дітей з порушеннями мовлення вимагає уважності до їхніх потреб та індивідуальних особливостей. Інтерактивні завдання можуть бути спрямовані на розвиток мовленнєвих навичок, розширення словникового запасу та вдосконалення комунікативних вмінь. Ідеї для створення інтерактивних завдань:

1. Віртуальні картки. Створення віртуальних карток із зображенням предметів чи дій, де дитина може висловити свої думки, описати картку або відповісти на питання.

2. Вправи на розпізнавання звуків. Створення завдань, де діти визначають та вирізняють різні звуки, слухаючи аудіофрагменти або спостерігаючи за анімаціями.

3. Гра «Хто це». Розробка гри, де діти можуть описувати та вгадувати об'єкти, тварини чи людей на основі поданих характеристик.

4. Вправи на покращення граматики. Створення вправ для вправлення в граматичних правилах, наприклад, утворення речень, правильний вибір слів тощо.

5. Віртуальні розповіді. Завдання, де діти можуть створювати свої власні розповіді або історії на основі зображень чи ключових слів.

6. Кросворди та словосполучення. Розробка інтерактивних кросвордів та завдань на відновлення словосполучень для підтримки словникового запасу.

7. Гра «Шахова дошка» для звуків. Створення ігрової дошки, де діти рухаються та називають предмети чи дії, пов'язані із звуками мовлення.

8. Вправи на розвиток комунікативних вмінь. Вправи, що сприяють

взаємодії та обміну інформацією між дітьми, сприяючи розвитку навичок спілкування.

9. Гра «Вгадай слово». Використання гри, де діти можуть вгадувати слова за допомогою підказок, розміщених на екрані.

10. Сенсорно-мовленнєві завдання. Розробка ігор та завдань, які поєднують сенсорні вправи з використанням мовленнєвих навичок.

Важливо враховувати індивідуальні потреби кожної дитини та адаптувати завдання для підтримки розвитку їхніх мовленнєвих навичок.

Створення інтерактивних завдань для дітей з порушеннями слуху включає в себе використання візуальних, сенсорних та інших методів комунікації, які допоможуть їм активно взаємодіяти з навчальним матеріалом. Ідеї для створення інтерактивних завдань:

1. Візуальні завдання. Використовуйте великі та яскраві зображення, ілюстрації та анімації для пояснення понять та стимулювання розуміння.

2. Вправи на відповідь на запитання. Створюйте завдання, де діти можуть відповідати на питання, використовуючи візуальні елементи або жести.

3. Інтерактивні сенсорні матеріали. Залучайте сенсорні елементи, такі як текстури, різні матеріали та об'єкти, що викликають дотик, для створення відчуття взаємодії.

4. Вправи на розвиток мови за допомогою зображень. Використовуйте серії зображень для розповіді історії або подій, щоб розвивати мовленнєві навички.

5. Ігри з розпізнаванням звуків. Розробляйте ігри, де діти можуть відгадувати звуки, які пов'язані з різними об'єктами чи ситуаціями.

6. Вправи на запам'ятовування та повторення. Використовуйте повторювані візуальні стимули для підтримки процесу запам'ятовування та розвитку пам'яті.

7. Сенсорні пазли та головоломки. Створюйте вправи, де діти можуть вирішувати завдання за допомогою дотикових елементів.

8. Ігри на розвиток координації рук та очей. Використовуйте ігри, які сприяють розвитку координації рук та очей, наприклад, розташовуйте об'єкти за їхнім місцем чи маршрутом.

9. Графічні завдання. Залучайте графічні завдання, такі як малювання, маркування, додавання ліній тощо.

10. Вправи на орієнтацію в просторі. Створюйте завдання, що сприяють розвитку орієнтації в просторі, наприклад, розміщення об'єктів чи розгортання карт.

11. Гра «Хто це» на основі дотикових описів. Створюйте ігри, де діти вгадують, що це за об'єкт чи твір, на основі дотикових описів.

Завдання мають бути інтерактивними, цікавими і створеними з урахуванням особливостей слуху. Важливо також давати засоби для комунікації, що відповідають індивідуальним потребам дітей з порушеннями слуху.

Створення інтерактивних завдань для дітей з порушеннями зору включає в себе використання аудіальних, тактильних та інших сенсорних методів комунікації. Такі завдання мають сприяти активній взаємодії та розвитку навичок. Ідеї для створення інтерактивних завдань:

1. Аудіо-історії. Створюйте аудіо-історії, де діти слухають та взаємодіють з ними. Вони можуть відповідати на питання, коментувати чи уявляти візуальні елементи на основі аудіо.

2. Тактильні картки. Використовуйте тактильні матеріали та картки з рельєфним зображенням для розпізнавання об'єктів чи форм.

3. Ігри з запахами. Розробляйте ігри, які використовують запахи для розпізнавання різних об'єктів або ситуацій.

4. Текстульні головоломки. Створюйте головоломки, де діти вирішують завдання, використовуючи різні текстури та форми.

5. Завдання на визначення звуку. Використовуйте аудіо-записи для завдань, де діти визначають та розпізнають різні звуки.

6. Інтерактивні аудіо-книги. Створюйте аудіо-книги з взаємодією, де діти можуть обирати розвиток історії або взаємодіяти з героями.

7. Сенсорні ігри на планшеті. Використовуйте сенсорні технології для створення інтерактивних ігор, де діти можуть взаємодіяти з екраном для виконання завдань.

8. Словесні головоломки. Використовуйте словесні головоломки та завдання для розвитку мовлення та лексичних навичок.

9. Інтерактивні музичні завдання. Розробляйте завдання, де діти можуть взаємодіяти з музикою, визначаючи ритм, вибираючи інструменти чи створюючи власні мелодії.

10. Гра в сенсорні слова. Використовуйте сенсорні матеріали для створення словесних завдань, де діти можуть формувати слова чи фрази.

11. Ігрові сценарії з визначенням об'єктів. Розробляйте інтерактивні сценарії, де діти можуть взаємодіяти з об'єктами та розпізнавати їх.

12. Сенсорні історії. Створюйте історії, де діти можуть відчувати різні текстури та об'єкти під час прослуховування.

Важливо враховувати індивідуальні потреби та специфічні особливості кожної дитини та пристосовувати завдання для підтримки їхнього навчання та розвитку.

Завдання для самостійної роботи

1. Створити навчальну аудіо-історію для дітей з порушенням слуху.

2. Розробити словесні головоломки для розвитку лексичних навичок для дітей з порушенням мовлення.

3. Пояснити особливості інтерактивних графічних завдань для дітей з порушеннями зору.

Рекомендована література: [2], [3], [4], [5], [7], [8], [9].

Тема 4

ВИКОРИСТАННЯ СЕРВІСІВ GOOGLE ТА КОМПЛЕКСУ «ЖИВИЙ ЗВУК» ДЛЯ КОРЕКЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Практичне заняття № 7 (2 години) Сервіси Google в реабілітаційній роботі

Питання для обговорення:

1. Огляд сервісів Веб 2.0 для застосовування в корекційному навчанні.
2. Сервіси Google.

Завдання

1. Написати аналітичну доповідь огляду сервісів Веб 2.0 та Google, що можна застосовувати для корекційного навчання.

Короткі теоретичні відомості:

Сервіси Web 2.0 представляють собою веб-платформи та інструменти, які забезпечують співпрацю, обмін інформацією та інтерактивність користувачів у мережі. Для корекційного навчання ці інструменти можуть бути важливими, допомагаючи створювати індивідуалізовані та ефективні навчальні сценарії. Ось кілька популярних сервісів Web 2.0, які можна використовувати для корекційного навчання:

Google Workspace (раніше G Suite). Призначення – спільна робота над документами, презентаціями, таблицями, спільний доступ до файлів та можливість здійснювати онлайн-спілкування. Особливості – Google Docs, Google Slides, Google Sheets, Google Meet.

Microsoft 365 Education. Призначення – інструменти для навчання та співпраці, включаючи обробку тексту, презентації, спільну роботу та спілкування. Особливості – Word, PowerPoint, Excel, Teams.

Padlet. Призначення – віртуальні дошки для спільної роботи та обміну ідеями, текстами, зображеннями. Особливості – додавання тексту, зображень, посилань, аудіо та інше.

Edmodo. Призначення – платформа для навчання, спілкування та спільної роботи в освітньому середовищі. Особливості – створення класів, завдань, обговорень, оцінювання.

Kahoot! Призначення – інтерактивні вікторини та гри для перевірки знань та активізації учнів. Особливості – створення та гра в ігри, аналіз результатів.

Quizlet. Призначення – створення та використання навчальних наборів для запам'ятовування термінів та понять. Особливості – карти, тести, ігри, аудіо та інше.

Trello. Призначення – організація завдань та проектів за допомогою дошок та списків. Особливості – додавання завдань, коментарі, терміни.

LearningApps. Призначення – створення різноманітних інтерактивних

вправ для навчання та тестування. Особливості – різні типи завдань, можливість ділитися вправами.

Bookshare. Призначення – доступ до електронних книг для людей з різними видами обмежень. Особливості – аудіо та текстовий формати, індивідуалізація налаштування.

MindMeister. Призначення – створення та редагування карт пам'яті для візуалізації ідей і концепцій. Особливості – додавання зображень і коментарів.

Ці сервіси можуть бути корисними для створення навчальних матеріалів, спільної роботи та індивідуалізації навчання в рамках корекційної освіти. Важливо пам'ятати про індивідуальні потреби учнів і вибирати інструменти, що відповідають конкретним завданням та вимогам.

Google надає широкий спектр інструментів та сервісів, які можна застосовувати для корекційного навчання. Ці інструменти дозволяють створювати індивідуалізовані матеріали, забезпечувати доступність та сприяти ефективній комунікації. Ось деякі сервіси Google, які можуть бути корисні:

Google Docs. Призначення – спільна робота над текстовими документами, створення матеріалів для читання та написання завдань. Особливості – реальний час спільної роботи, коментарі, можливість використання голосового набору.

Google Slides. Призначення – створення презентацій для візуалізації концепцій та навчальних матеріалів. Особливості – вставка тексту, зображень, анімацій та голосових коментарів.

Google Forms. Призначення – створення анкет, тестів та опитувань для оцінювання та збору інформації. Особливості – різні типи питань, автоматична обробка результатів, можливість додавання голосових питань.

Google Meet. Призначення – відеоконференції для віддаленої комунікації та навчання. Особливості – відеозв'язок у реальному часі, можливість записувати зустрічі, функція підтримки голосу.

Google Classroom. Призначення – система управління класом для спрощення розподілу завдань та спілкування з учнями. Особливості – виставлення завдань, взаємодія з учнями, створення груп.

Google Drive. Призначення – зберігання та обмін файлами, доступ до матеріалів з різних пристроїв. Особливості – спільний доступ до документів, можливість створювати та організовувати папки.

Google Keep. Призначення – записування нотаток, завдань та списків для організації навчального процесу. Особливості – додавання тексту, зображень, голосових нагадувань.

Google Drawings. Призначення – створення діаграм, малюнків та ілюстрацій для візуалізації концепцій. Особливості – додавання форм, ліній, тексту та зображень.

Google Translate. Призначення – переклад текстів для підтримки учнів із різними мовами. Особливості – переклад тексту, аудіо-переклад, можливість розпізнавання тексту на зображеннях.

Google Chrome Extensions. Призначення – використання розширень для браузера для покращення доступності та навчання. Особливості – різні розширення для читання вголос, підсвічування тексту, перекладу та інше.

Використання цих інструментів у комбінації може створити ефективне середовище для корекційного навчання, враховуючи різноманітні потреби учнів та забезпечуючи індивідуалізований підхід.

Завдання для самостійної роботи

1. Розкрити сутність інструментів та сервісів Google, які можна застосовувати для корекційного навчання.
2. Визначити особливості застосування сервісів Web 2.0 в спеціальній та інклюзивній освіті.
3. Проаналізувати комунікативні можливості сервісів Web 2.0 і Google.

Рекомендована література: [1], [2], [5], [7], [8], [10].

Практичне заняття № 8 (2 години)

Розробка конспектів занять з використанням мобільних додатків для розвитку когнітивних функцій

Питання для обговорення:

1. Особливості мобільних додатків для розвитку когнітивних функцій.
2. Залучення батьків до використання додатків в домашніх умовах.
3. Групові або парні вправи для підвищення ефективності занять з мобільними додатками та стимуляція дітей до спільної роботи під час виконання завдань

Завдання

1. Розробити 2-3 конспекти занять на різні теми, використовуючи різні мобільні додатки, спрямовані на розвиток когнітивних функцій дитини.

Короткі теоретичні відомості:

Мобільні додатки, що сприяють розвитку когнітивних функцій дитини та їх характеристики:

1. «Казки українською». Додаток пропонує різноманітні українські казки, які можуть допомогти дітям розвивати уяву, слухове сприйняття та критичне мислення через обговорення прочитаного. Когнітивні функції: розвиток пам'яті, уваги, логічного мислення.
2. «Розумники». Інтерактивний додаток, що включає ігри та вправи для розвитку логічного мислення, пам'яті та уваги. Когнітивні функції: розвиток пам'яті, уваги, креативності та логічного мислення.
3. «Уроки для малюків». Додаток, що містить ігри та вправи для розвитку мовлення, логіки та уваги у дітей дошкільного віку. Когнітивні

функції: розвиток пам'яті, уваги, мовлення та креативності.

4. «СловоДень». Додаток для вивчення нових слів, що допомагає дітям розширити словниковий запас і покращити мовленнєві навички. Когнітивні функції: розвиток пам'яті, мовлення та критичного мислення.

5. «Маленький Математик». Ігровий додаток, що пропонує завдання з математики для дітей, допомагаючи розвивати логічне мислення та обчислювальні навички. Когнітивні функції: розвиток логічного мислення, уваги та пам'яті.

6. «Експериментатор». Додаток, що містить експерименти та наукові ігри, що сприяють розвитку допитливості та критичного мислення. Когнітивні функції: розвиток логічного мислення, творчості та уваги.

7. «АБВГДейка». Додаток для вивчення алфавіту та мовлення через інтерактивні ігри та завдання. Когнітивні функції: розвиток мовлення, пам'яті та уваги.

8. «Кулінарна майстерня». Додаток, що пропонує дітям вчитися готувати прості страви, що допомагає розвивати послідовність дій і когнітивні навички. Когнітивні функції: розвиток пам'яті, логічного мислення та уваги.

Особливості використання мобільних додатків для розвитку когнітивних функцій дітей, таких як «Казки українською», «Розумники», «Уроки для малюків», «СловоДень», «Маленький Математик», «Експериментатор», «АБВГДейка» та «Кулінарна майстерня»:

Більшість додатків пропонують інтерактивні елементи, які залучають дітей у навчальний процес. Це може включати відео, анімацію, ігри та запитання, що стимулює активну участь. Ігрові елементи, такі як бали, досягнення та рівні, роблять навчання більш захоплюючим. Це допомагає підвищити мотивацію дітей і заохочує їх до регулярної практики.

Багато додатків пропонують можливість налаштування складності завдань відповідно до рівня розвитку дитини, що сприяє індивідуалізації навчання. Додатки доступні на мобільних пристроях, що дозволяє дітям навчатися в будь-який час і в будь-якому місці. Це особливо важливо для занять у домашніх умовах або в поїздках.

Програми містять різноманітні завдання, що охоплюють різні аспекти когнітивного розвитку, включаючи мовлення, пам'ять, логіку та креативність. Деякі додатки передбачають можливість батьків контролювати прогрес дитини, що сприяє залученню батьків до навчального процесу та спільного виконання завдань.

Додатки дозволяють дітям вивчати нові концепції і навички через гру, що підвищує ймовірність запам'ятовування та застосування отриманих знань на практиці. Завдання, що містять елементи вирішення проблем або логічних задач, сприяють розвитку критичного мислення і допомагають дітям навчитися приймати рішення. Використання звукових, візуальних і текстових елементів допомагає задовольнити різні стилі навчання і підтримує інтерес дітей.

Багато програм мають функції для відстеження прогресу дитини, що

дозволяє батькам і вихователям бачити, які навички розвиваються краще, а де потрібна додаткова увага.

Ці додатки допоможуть дітям розвивати різні когнітивні функції через інтерактивні завдання, ігри та навчальні матеріали, роблячи процес навчання захоплюючим і ефективним.

Завдання для самостійної роботи

1. Дослідіть специфіку використання мобільних додатків в інклюзивному освітньому середовищі.
2. Які критерії слід використовувати для оцінки ефективності додатків.
3. Які види завдань можна включити в заняття з мобільними додатками?
4. Які види дитячої діяльності можна поєднати з використанням додатків для досягнення більшої ефективності?
5. Як можна використовувати гейміфікацію для підвищення мотивації дітей?
6. Яким чином можна адаптувати заняття для різних вікових груп?
7. Які виклики можуть виникнути під час використання мобільних додатків у заняттях та як їх подолати?

Рекомендована література: [1], [2], [5], [7], [8], [10].

Практичне заняття № 9 (2 години)

Створення власного блогу

Питання для обговорення:

1. Ведення власного блогу.
2. Ведення блогу у співавторстві.
3. Публікація інтерактивних вправ для корекційного навчання у блозі.

Завдання

1. Розробити власний блог.
2. Опублікувати в ньому 5 інтерактивних вправ для корекційного навчання.

Короткі теоретичні відомості:

Створення блогу для корекційного навчання може бути чудовим інструментом для обміну ідеями, ресурсами та педагогічним досвідом в цій області. Нижче подано кілька кроків, які допоможуть студенту створити свій власний блог для корекційного навчання:

1. Визначення цілей та аудиторії. Розгляньте, які цілі ви хочете досягти своїм блогом. Чи ви хочете ділитися своїм досвідом у роботі з учнями з особливими освітніми потребами, надавати педагогічні поради чи ділитися

ресурсами для корекційного навчання?

2. Вибір платформи для блогу. Оберіть платформу для створення вашого блогу. Можливості включають WordPress, Blogger, Medium або інші платформи для блогінгу.

3. Вибір домену та хостингу. Якщо ви хочете забезпечити свій блог власним доменом, оберіть назву та зареєструйте домен. Розгляньте вибір хостингу, який підтримує ваш блог.

4. Дизайн та вигляд. Виберіть дизайн, який відповідає тематиці вашого блогу. Забезпечте читабельність та привабливий вигляд. Додайте логотип чи інші важливі елементи бренду.

5. Створення змісту. Додавайте цікавий і корисний контент для вашої аудиторії. Розміщуйте статті, рецензії, педагогічні матеріали, інтерв'ю тощо.

6. Використання мультимедіа. Впроваджуйте мультимедійні елементи, такі як зображення, відео, презентації та інше, щоб зробити ваш контент більш привабливим та інтерактивним.

7. Інтеракція з читачами. Відповідайте на коментарі та питання читачів. Розгляньте можливість включення опитувань, анкет чи обговорень для залучення аудиторії.

8. Поширення в соціальних мережах. Діліться своїми публікаціями в соціальних мережах для збільшення обсягу аудиторії і залучення нових читачів.

9. SEO та просування. Оптимізуйте ваш блог для пошукових систем, використовуючи ключові слова та релевантні теги. Просувайте свій блог через соціальні мережі та інші канали.

10. Надання ресурсів. Поділіться корисними ресурсами для педагогів та фахівців у сфері корекційного навчання (матеріали, інструменти, поради тощо).

Створення блогу – це постійний процес, і важливо вислуховувати фідбек читачів, розвивати свій контент та надавати цінні матеріали для аудиторії.

Ведення блогу у співавторстві може бути цікавим та ефективним способом розширити контент, привернути більше читачів і поділитися різними точками зору. Ось деякі особливості та поради для успішного ведення блогу у співавторстві:

1. Чітке визначення ролей. Визначте, які ролі ви та ваш співавтор візьмете на себе. Це може включати написання статей, розробку дизайну, ведення соціальних мереж тощо.

2. Розподіл відповідальності. Розподіліть обов'язки чітко та ефективно. Кожен співавтор може відповідати за певні теми, або ви можете визначити конкретні області відповідальності для кожного.

3. Загальна візія та тематика. Забезпечте єдність у визначенні тематики і загальної візії блогу – це допоможе зберегти консистентність і впізнаваність.

4. Комунікація та взаємодія. Установіть ефективні засоби комунікації між співавторами – електронна пошта, чати, засоби спільної роботи тощо.

5. Гармонія голосу. Постарайтеся, щоб голос кожного співавтора був гармонійним і взаємодоповнюючим це допоможе забезпечити єдність стилю.

6. Розподіл праці та ресурсів. Розподіліть час та ресурси між співавторами так, щоб кожен міг внести свій вклад та вести блог ефективно.

7. Планування контенту. Спільно плануйте контент на майбутнє. Визначте теми, дати публікацій та стратегії залучення аудиторії.

8. Відзначення авторства. Вказуйте автора кожного поста чітко та консистентно. Це важливо для визнання індивідуальних внесків.

9. Залучення читачів. Залучайте читачів до дискусій та обговорень. Створіть інтерактивний контент, який заохочує взаємодію.

10. Спільна реклама. Використовуйте свої мережі для спільної реклами блогу. Це може допомогти залучити більше читачів.

11. Відкриття для нових ідей. Будьте відкритими для нових ідей і поглядів. Спільне творче середовище може призвести до цікавих інновацій.

12. Реакція на зворотній зв'язок. Будьте готові приймати зворотній зв'язок від читачів і адаптуватися до їхніх потреб та очікувань.

Створення блогу у співавторстві вимагає взаєморозуміння, співпрацю та взаємодоповнення між всіма учасниками. Зберігайте відкриту комунікацію та насолоджуйтесь спільною творчістю.

Публікація інтерактивних вправ у блозі для корекційного навчання може бути чудовим способом залучити читачів та створити цікавий та ефективний контент. Враховуючи специфіку корекційного навчання, інтерактивні вправи можуть допомагати в усвідомленні та розвитку різних навичок.

Ось кілька ідей для інтерактивних вправ, які можна включити до блогу:

1. Віртуальні інтерактивні ігри. Створіть віртуальні ігри або використовуйте існуючі онлайн інструменти для інтерактивного навчання. Можна включити головоломки, вікторини або інші елементи гри.

2. Ілюстровані історії для зрозуміння. Публікуйте ілюстровані історії, де читачі можуть взаємодіяти з персонажами або вирішувати завдання, щоб розвивати розуміння та комунікативні навички.

3. Віртуальні сценарії. Створіть віртуальні сценарії або ситуації, де читачі можуть вибирати різні варіанти взаємодії для розвитку прийняття рішень та соціальних навичок.

4. Мультимедійні вправи. Включайте мультимедійні елементи, такі як відео чи аудіо, для навчання і розвитку різних сенсорних навичок.

5. Відкриті дискусії. Запрошуйте читачів до обговорень та обміну думками, це може стимулювати розвиток соціальних та комунікативних вмінь.

6. Креативні Завдання. Задавайте креативні завдання, такі як створення арт-проектів, малюнків, колажів чи інших творчих вправ.

7. Інтерактивні завдання для орієнтації в просторі. Додавайте завдання для розвитку просторового сприйняття та орієнтації в просторі через використання віртуальних карт чи інших інтерактивних засобів.

8. Вправи для розвитку моторики. Використовуйте вправи для розвитку

моторики рук і ніг через віртуальні ігри чи спеціальні інтерактивні завдання.

9. Онлайн-тестування та оцінювання. Створіть онлайн-тести чи оцінювання, щоб допомогти читачам перевірити свої знання та вміння.

10. Спільні проекти. Запрошуйте читачів приєднатися до спільних проектів або взаємодії над інтерактивними завданнями.

Переконайтеся, що ваш блог має позитивний та доступний дизайн для всіх користувачів, і враховуйте особливості вашої цільової аудиторії у корекційному навчанні.

Завдання для самостійної роботи

1. Розробити інтерактивні завдання для орієнтації в просторі.
2. Створити мультимедійну вправу для розвитку сенсорних навичок.
3. Розробити віртуальну гру чи інтерактивну завдання для розвитку моторики рук чи ніг.

Рекомендована література: [1], [2], [5], [7].

Практичне заняття № 10 (2 години)

Робота з комплексом «Живий звук» для дітей з тяжкими порушеннями мовлення

Питання для обговорення:

1. Склад, призначення та функціональні характеристики універсального комплексу «Живий звук».
2. Корекційно-розвивальна спрямованість комплексу «Живий звук».
3. Використання навчально-корекційних та розвиваючих підпрограм спрямованих на допомогу дітям, що мають порушення мовлення різного ґенезу.

Завдання

Підготувати презентацію на задану тему

Короткі теоретичні відомості:

Універсальний комп'ютерний комплекс (УКК) з корекційно-розвиваючою програмою «Живий звук» призначений для ефективного розвитку мовлення та когнітивних навичок дитини, що має сенсорні та інтелектуальні порушення. Особливе місце в ідеології технічного та методичного забезпечення вирішення проблеми розвитку мовлення займає розвиток наочного мислення, ігрової та пізнавальної діяльності дитини.

«Живий звук» забезпечує сучасний підхід до реалізації інтелектуально-полісенсорного принципу формування слухового сприймання та мовлення у дітей з порушенням слухової функції та оснований на одній з провідних гілок методології компенсаторно-корекційної діяльності – використанні неушкоджених аналізаторів дитини та активізація використання

максимальних можливостей ушкодженого. В програмі «Живий звук» застосовано педагогічний підхід диференціації фонем за доступністю сприймання, розпізнання їх зором, слухом і тактильно, послідовності їх формування у дитини з порушенням слуху, враховуючи близькість (віддаленість) фонем за частотними характеристиками, пріоритетності сенсорних систем у сприйманні та розпізнаванні тих чи інших фонем.

Програма передбачає можливість використання при проведенні занять з дитиною принципу полісенсорного впливу на розвиток дитини, ігрової стратегії навчання, доступності та послідовності навчання.

Програма «Живий звук» включає в себе спеціально підготовлений набір навчально-корекційних підпрограм, які спрямовані на допомогу дітям, що мають порушення слуху та мовлення різного ступеню тяжкості та походження. Програму «Живий звук» умовно можна розділити на три функціональні частини: 1. База даних. 2. Графічна візуалізація мовлення. 3. Власне підпрограми-модулі з корекційно-розвивальним навантаженням.

База даних програми використовується для фіксації даних про учнів, характеристик слухового сприймання та мовлення кожного учня, зразків мовлення тощо. Також до бази даних автоматично заносяться дата і тривалість заняття, види роботи, що були використані на уроці. База даних дозволяє:

- систематизувати матеріал, що стосується одного учня;
- спостерігати динаміку розвитку слухо-мовленнєвих навичок учня;
- контролювати виконання плану індивідуальних занять;
- враховувати статистику використання модулів програми при складанні навчального плану.

Навантаження корекційно-розвивального характеру у програмі «Живий звук» несуть 12 підпрограм-модулів. Всі модулі програми можна поділити на чотири групи:

- 1) домовленнєві пропедевтичні вправи;
- 2) вправи з розвитку слухового сприймання;
- 3) мовленнєві вправи;
- 4) розвивальні вправи.

Домовленнєві пропедевтичні вправи направлені на розвиток мовленнєвого дихання, голосу дитини, ритміко-інтонаційної сторони мовлення, здатності аналізувати отриману звукову інформацію. Ця група включає модулі «Водоспад», «Тварини», «Будинок».

Вправи з розвитку слухового сприймання можна розділити на дві підгрупи. Вправи, що розвивають слухове сприймання немовленнєвих звуків («Звуки природи») та вправи, що розвивають слухове сприймання мовленнєвих звуків («Профілі», «Диктант»).

Мовленнєві вправи безпосередньо пов'язані з формуванням мовлення – звуковимови, говоріння за зразком, читання, розвитку самостійного мовлення (як монологічного так і діалогічного), спілкування.

До цієї групи відносяться модулі «Профілі», «Малюнковий словник», «Учись говорити звуки», «Автоматизація звуковимови», «Пори року»,

«Прояви емоцій», «Діалоги».

До групи розвивальних вправ можна віднести всі без винятку модулі програми «Живий звук». Працюючи в будь-якому модулі педагог може поставити цілі:

- ознайомлення з навколишнім середовищем;
- розвитку когнітивних функцій (пам'яті, уваги, мислення);
- розвитку емоційно-вольової сфери дитини.

Завданням а/реабілітаційної роботи є розвиток (відновлення) слухомовленнєвих навичок дітей (дорослих) з порушенням слухової функції, виховання повноцінного носія рідної мови, який вільно сприймає звернене мовлення та вільно користується власним в усіх без винятку життєвих ситуаціях. Щоб досягти такого результату до а/реабілітаційного процесу включено такі напрямки розвитку дитини.

- розвиток слухового сприймання немовленнєвих і мовленнєвих звуків;
- формування власного мовлення (робота над вимовою та розвиток зв'язного мовлення);
- розвиток слухової пам'яті, уваги;
- розвиток мовної здатності та усного мовлення;
- розвиток комунікативних навичок;
- розвиток когнітивних функцій дитини.

Теми для презентацій (на вибір):

1. Використання комплексу «Живий звук» в роботі з дітьми дошкільного віку.
2. Комплекс «Живий звук» в роботі з дітьми молодшого шкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення.
3. «Живий звук» в індивідуальній і колективній роботі.
4. Розвиток когнітивних функцій за допомогою комплексу «Живий звук».
5. Розвиток емоційно-вольової сфери дитини за допомогою комплексу «Живий звук».

Завдання для самостійної роботи

1. Розкрити корекційно-розвивальну спрямованість УКК «Живий звук».
2. Визначити особливості використання УКК «Живий звук» для ознайомлення з навколишнім середовищем.
3. Розкрити методику використання УКК «Живий звук» для розвитку емоційно-вольової сфери дитини.

Рекомендована література: [4], [8], [9], [10].

Тема 5

ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ПРИЗНАЧЕНЕ ДЛЯ КОРЕКЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Практичне заняття № 11 (2 години)

Використання спеціалізованого програмного забезпечення для корекційного навчання

Питання для обговорення:

Огляд спеціалізованого програмного забезпечення для корекційного навчання.

Завдання

1. Охарактеризувати спеціалізоване програмне забезпечення для корекційного навчання, визначити його особливості та методику використання

Короткі теоретичні відомості:

Спеціалізоване програмне забезпечення для корекційного навчання — це програми та додатки, розроблені з метою підтримки процесу навчання та розвитку дітей з особливими освітніми потребами. Таке програмне забезпечення використовується для корекції мовленнєвих, когнітивних, емоційних та інших функцій, що можуть бути порушені у дітей з різними відхиленнями у розвитку.

Такі програми можуть бути спрямовані на навчання осіб з особливостями розвитку, дислексією, порушеннями концентрації уваги, аутизмом та іншими корекційними питаннями. Це дозволяє персоналізувати навчання, забезпечуючи оптимальні умови для кожного учня.

Нижче подано деякі загальні категорії програмного забезпечення, яке може використовуватися для корекційного навчання.

1. Педагогічні платформи. Вони надають інструменти для створення індивідуальних навчальних планів, вивчення ступенів успішності та адаптації змісту.

2. Програми для читання і письма. Додатки, які допомагають вчителям і студентам у вивченні читання, написання та інших навичок мовлення.

3. Технології розпізнавання мови і звуку. Застосунки, які допомагають в навчанні людей, у яких є проблеми з аудіюванням або розумінням мови.

4. Інтерактивні програми для математики і науки. Спеціальні інструменти для покращення розуміння математичних концепцій і природничих наук.

5. Системи відстеження та звітності. Програми для відстеження прогресу учнів та створення звітів для оцінки ефективності корекційного навчання.

6. Інструменти для покращення концентрації і управління часом. Додатки, які допомагають учням з порушеннями уваги.

7. Ігрові програми для навчання. Ігри, які спрямовані на навчання конкретних навичок через інтерактивний ігровий процес.

Важливо враховувати конкретні потреби користувача та здійснювати вибір програмного забезпечення на основі індивідуальних характеристик.

Існує багато програм для корекційного навчання і реабілітації, які розроблені для різних потреб і категорій людей. Кілька назв програм, які можуть бути використані для цілей корекційного навчання та реабілітації:

Fast ForWord – програма для корекції читання та мовних навичок.

Lindamood-Bell Programs – включають програми для розвитку читання та аудіального сприйняття.

Cogmed зорієнтована на поліпшення роботи робочої пам'яті та уваги.

Reading Horizons – програма для корекції читання та вдосконалення літературних навичок.

Orton-Gillingham Approach Apps – декілька програм, які використовують метод Ортон-Гіллінгема для корекції дислексії та інших порушень читання.

TouchMath допомагає дітям розвивати математичні навички через візуальні та тактильні методи.

Social Skills Builder – програма для розвитку соціальних навичок.

Proloquo2Go – для підтримки осіб із порушенням мовлення або автізмом за допомогою символів та мовних виразів.

Boardmaker – допомагає створювати індивідуальні вправи та матеріали для навчання з використанням піктограм та зображень.

Cogpack – призначена для реабілітації та корекції когнітивних функцій.

Це лише кілька прикладів програм, а їх ринок постійно розвивається. Перед використанням будь-якої програми важливо визначити, яка програма відповідає конкретним потребам користувача. Спеціалізоване програмне забезпечення для корекційного навчання є важливим інструментом для розвитку дітей з особливими потребами, оскільки воно допомагає створити інклюзивне середовище, яке сприяє розвитку навичок та соціальної інтеграції.

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізувати перспективи розвитку спеціалізованого програмного забезпечення для корекційного навчання.

2. Визначити особливості роботи з програмами для розвитку читання та аудіального сприймання.

3. Проаналізувати наявні програми і за стосунки для покращення розуміння математичних концепцій і природничих наук для дітей з особливими освітніми потребами.

Рекомендована література: [3], [5], [7], [9].

Практичне заняття № 12 (2 години)

Використання слухо-мовленнєвих тренажерів

Питання для обговорення:

1. Призначення та можливості слухо-мовленнєвих тренажерів.
2. Використання слухо-мовленнєвих тренажерів для корекційного навчання.

Завдання

1. Проаналізувати призначення та можливості слухо-мовленнєвих тренажерів.
2. Розробити 3 завдання для корекційного навчання з використанням слухо-мовленнєвих тренажерів

Короткі теоретичні відомості:

Слухо-мовленнєві тренажери — це спеціальні програми чи пристрої, розроблені для тренування та розвитку аудіальних та мовленнєвих навичок. Їх призначення та можливості можуть різнитися в залежності від конкретного продукту або програми. Ось загальний огляд призначень та можливостей слухо-мовленнєвих тренажерів:

Розвиток слухового сприйняття. Мовленнєве розпізнавання допомагає у вдосконаленні здатностей впізнавання та розуміння мовлення. Аудіальна дискримінація тренує вміння розрізняти звуки та їх характеристики. Розвиток мовлення: 1) артикуляційна гімнастика допомагає у покращенні артикуляції та моторики мовлення; 2) мовні вправи включають завдання для покращення лексичного запасу, граматичних навичок та висловлювання.

Аудіотренування для аудіоімпедансних втрат. Тонові адаптації дозволяють пристосовувати слух до різних частот та інтенсивностей звуків. Аудіотерапія – використовує різні аудіозаписи для поліпшення слуху та аудіоторної виправної роботи. Тренування слухової пам'яті розвиває здатність пам'ятати та відтворювати слухову інформацію.

Когнітивні завдання для розвитку концентрації, уваги та інших когнітивних функцій. Використовують інтерактивні ігри для тренування слухових та мовленнєвих навичок. Індивідуалізація – налаштування під користувача – деякі тренажери дозволяють налаштовувати завдання та режими відповідно до потреб конкретного користувача.

Ці тренажери можуть бути корисними для осіб з аудіальними порушеннями, афазією, дислексією та іншими мовленнєвими порушеннями. Важливо враховувати, що ефективність тренажеру може залежати від індивідуальних потреб користувача та його рівня комфорту з програмою.

Використання слухо-мовленнєвих тренажерів для корекційного навчання вимагає систематичного та індивідуалізованого підходу. Методика використання таких тренажерів:

Оцінка потреб та навичок – почніть з оцінки потреб учня або користувача. Визначте конкретні аспекти аудіального та мовленнєвого

розвитку, які потребують корекції. Враховуйте індивідуальні особливості та рівень відповідно до віку та розвитку користувача.

Вибір слухо-мовленнєвого тренажера – виберіть програму чи пристрій, який найкраще відповідає потребам та характеристикам користувача. Додатково враховуйте наявність індивідуалізованих налаштувань та можливостей адаптації програми.

Розробка індивідуального плану, який включає конкретну мету і завдання для корекції недоліків або розвитку конкретних навичок. Розгляньте часові рамки та ресурси, доступні для роботи. Розпочніть систематичні тренування з визначенням оптимальної тривалості та частоти сеансів. Зазвичай регулярні короткі сеанси ефективніше, ніж довгі та інтенсивні. Зберігайте стабільність та ритм у тренуваннях для кращих результатів.

Взаємодія та обговорення – забезпечте взаємодію і спілкування під час тренувань. Дозвольте користувачеві висловлювати свої враження та питання. Обговорюйте з користувачем його успіхи, поступовий прогрес та перешкоди, які можуть виникати.

Моніторинг та адаптація – постійно фіксуйте прогрес користувача, використовуючи внутрішню статистику програми та, за можливості, проводячи додаткові тести та оцінки. Адаптуйте план тренувань на основі отриманих результатів та реакцій користувача. Сприяйте самотійності користувача в процесі навчання та тренувань, поступово збільшуючи його здатність самотійно працювати з тренажером.

Завдання корекційного навчання з використанням слухо-мовленнєвих тренажерів вимагає терпіння, постійного аналізу та адаптації до індивідуальних потреб кожного користувача.

Завдання для самотійної роботи

1. Визначити ефективність використання слухо-мовленнєвих тренажерів при аудіальних порушеннях.
2. Проаналізувати використання слухо-мовленнєвих тренажерів при дислексії.
3. Розкрити можливості використання слухо-мовленнєвих тренажерів для тренування слухової пам'яті.

Рекомендована література: [3], [4], [5], [6], [8], [10].

Тема 6 КЛАСИФІКАЦІЯ ПРИСТРОЇВ ДЛЯ КОМПЕНСАЦІЇ ВТРАТИ СЛУХУ

Практичне заняття № 13 (2 години) Сурдотехніка, цифрові слухові апарати

Питання для обговорення:

1. Високі технології в засобах сурдотехніки та пристроях для компенсації втрат слуху.
2. Відкрите слухопротезування.
3. Цифрова та аналогова технології в слухових апаратах.

Завдання

Створити презентацію на задану тему.

Короткі теоретичні відомості:

Сурдотехніка та пристрої для компенсації втрат слуху розроблені з метою полегшення комунікації та забезпечення покращення якості життя для осіб із втратою слуху. Ось деякі з найбільш поширених та важливих типів сурдотехніки та пристроїв:

1. Hearing Aids (слухові апарати):
 - а) звичайні слухові апарати – найпоширеніший вид сурдотехніки, який підсилює звуки, щоб полегшити їхнє сприйняття;
 - б) цифрові слухові апарати, вони забезпечують більш точне та індивідуалізоване налаштування для конкретних потреб користувача;
 - в) захисні слухові апарати – застосовуються в галузі роботи з великим рівнем шуму для захисту слуху.
2. Cochlear Implants (кохлеарні імплантати) – електронні пристрої, що встановлюються хірургічно, вони використовуються для стимулювання слухового нерва, надаючи можливість відновлення слуху особам зі значними втратами слуху.
3. Bone Conduction Devices (пристрої для кісткової провідності) – посадкові або вушні пристрої, вони передають звукові вібрації через кістку черепа, обхідною шляхом минувши вухо, допомагаючи тим, хто має проблеми із зовнішнім аудіальним каналом або вушною раковиною.
4. FM Systems (FM-системи) – системи передачі звуку, вони використовуються для покращення якості звуку, особливо в умовах шумного оточення чи віддалених розмов.
5. Assistive Listening Devices (пристрої допоміжного прослуховування):
 - а) індукційні петлі – генерують магнітне поле для передачі звуку безпосередньо в слухові апарати чи кохлеарний імплантат;
 - б) аудіоособисті асистенти, вони дозволяють користувачам чути транслювання аудіо зі смартфона чи інших пристроїв.

6. Captioning Services (сервіси субтитрів) – текстові субтитри та розширені послуги тексту, вони надають письмовий вихід для аудіо- та відеоматеріалів, що допомагає в сприйнятті інформації для людей із втратою слуху.

7. Додатки для смартфонів та планшетів забезпечують аудіозапис та текстові послуги і надають можливість зробити звичайні телефонні дзвінки чи спілкування через текст.

Ці пристрої та технології використовуються для того, щоб допомогти людям з втратами слуху зберігати або покращувати їх комунікаційні та слухові навички. Кращий вибір залежить від конкретних потреб і можливостей користувача.

«Відкрите слухопротезування» або «відкрита слухова система» – це підхід до використання слухових апаратів, при якому пристрій не закриває або не загортає слуховий канал повністю. Відмінності в структурі цього методу забезпечують кілька переваг, особливо для тих, хто має проблеми з аераторами вуха, алергією чи іншими виробничими проблемами, пов'язаними з носінням традиційних слухових апаратів.

Основні характеристики відкритих слухових систем можуть включати:

1. Відкритий слуховий канал – такий підхід передбачає, що слуховий канал частково чи повністю залишається відкритим, а слуховий апарат розташовується вздовж частини вуха або за вухом.

2. Мінімізація ефекту «видування» – оскільки частина слухового каналу залишається відкритою, це може допомогти зменшити відчуття «видування» або «заглушування» звуків.

3. Комфорт і природність звучання – такий підхід може надати більший комфорт і зберегти природність звучання, оскільки деякі важливі аспекти аудіографії не будуть змінюватися великою кількістю матеріалів, які знаходяться в слуховому каналі.

4. Легкість догляду – з відкритою конструкцією легше доглядати за слуховим пристроєм та виводити зайві елементи.

5. Підходить для легких та помірних втрат слуху.

Важливо враховувати, що відповідність і ефективність таких систем може залежати від індивідуальних характеристик пацієнта та його власних потреб. Зазвичай слуховий спеціаліст буде враховувати ці фактори при виборі типу слухового пристрою та конфігурації.

Слухові апарати можуть використовувати дві основні технології: аналогову і цифрову. Кожен з цих типів має свої особливості та переваги.

1. Аналогові слухові апарати працюють на основі простіших аналогових коліс та елементів; їх налаштування зазвичай здійснюється за допомогою фізичних потенціометрів, які регулюють певні параметри, такі як підсилення та чутливість; вони є менш вартісними, що робить їх доступнішими для певних категорій пацієнтів; аналогові пристрої зазвичай мають обмежені можливості обробки звукового сигналу, і вони не можуть здійснювати деякі складні функції, які реалізовані в цифрових апаратах.

2. Цифрові слухові апарати перетворюють звуковий сигнал у цифровий

формат для подальшої обробки та налаштувань; надають більше можливостей для точних та індивідуалізованих налаштувань, це дозволяє слуховому спеціалісту використовувати програмне забезпечення для налаштування апарата під конкретні потреби користувача; можуть включати спеціалізовані програми для розпізнавання та зменшення шумів, покращення розуміння мовлення, а також інші функції для покращення якості звуку; завдяки більшій гнучкості в обробці сигналу, цифрові апарати можуть ефективніше управляти широким спектром акустичних ситуацій.

Загалом, цифрові слухові апарати стають все більш популярними завдяки своїм передовим можливостям обробки сигналу та зручності налаштувань. Однак деякі пацієнти можуть знаходити аналогові апарати більш доступними або менш складними у використанні. Вибір між аналоговим та цифровим апаратом залежить від індивідуальних потреб та вимог конкретного користувача.

Теми для презентацій (на вибір):

1. Історія розвитку сурдотехніки.
2. Цифрові слухові апарати – характеристики та особливості використання.
3. Аналогові слухові апарати: переваги та недоліки.
4. Додатки до смартфонів та планшетів для перетворення звуку в текст.
5. Особливості сприймання інформації з використанням слухового апарату.

Завдання для самостійної роботи

1. Назвати переваги і недоліки «Відкритого слухопротезування».
2. Схарактеризувати типи сурдотехніки та пристроїв.
3. Порівняти аналогові і цифрові слухові апарати.

Рекомендована література: [3], [5], [8].

Практичне заняття № 14 (2 години)

Характеристики програмованих та цифрових слухових апаратів. Бінауральне слухопротезування

Питання для обговорення:

1. Функціональні та електроакустичні характеристики програмованих та цифрових слухових апаратів.
2. Бінауральне слухопротезування.
3. Адаптація до слухового апарату.

Завдання

1. Проаналізувати особливості і призначення програмованих та

цифрових слухових апаратів.

2. Визначити показання для бінаурального слухопротезування.

3. Дібрати вправи (5 вправ), які сприяють адаптації до слухового апарату.

Короткі теоретичні відомості:

Функціональні та електроакустичні характеристики програмованих та цифрових слухових апаратів можуть значно варіюватися в залежності від конкретного виробника та моделі. Типові характеристики, які можна знайти в програмованих та цифрових слухових апаратах:

1. Функціональні характеристики:

1) програмована обробка сигналу надає можливість збереження різних налаштувань для різних акустичних сцен або видача пацієнтові декількох варіантів програм для різних ситуацій;

2) апарати можуть автоматично адаптуватися до змін акустичного середовища, змінюючи параметри для оптимального звучання;

3) адаптивне шумозаглушення – зменшення впливу фонового шуму для поліпшення чіткості мовлення;

4) виділення мовленнєвих звуків та приглушення непотрібних шумів;

5) спеціалізовані програми: а) режими музики – оптимізація для кращого відтворення музики;

б) акцент на голосі – покращення відтворення голосових частот для кращого розуміння мовлення;

7) підключення до інших пристроїв – можливість безпроводного підключення до смартфонів, телефонів та інших аудіо-пристроїв;

8) телефонна інтеграція – можливість безпроводної передачі звуку з телефону без використання гарнітури.

2. Електроакустичні характеристики:

1) діапазон чутливості визначає, які частоти апарат може відтворити, а також наявний максимальний рівень підсилення, який може бути досягнутий для компенсації втрат слуху;

2) кількість мікрофонів – одиночний або множинний мікрофон, множинні мікрофони можуть поліпшити сприйняття звуку в шумному оточенні;

3) кількість каналів обробки визначає кількість частот, які можуть бути незалежно налаштовані;

4) спектральна обробка та компресія визначає розділення звукового спектру для індивідуальної обробки та контроль гучності для поліпшення комфорту та розуміння мовлення;

5) джерела живлення – батареї або акумулятори визначають тип та тривалість життя джерел живлення.

Ці характеристики представляють лише загальний огляд, і конкретні моделі слухових апаратів можуть мати додаткові функції та технічні особливості. При виборі слухового апарата важливо консультуватися з аудіологом для визначення потреб індивідуального користувача.

Бінауральне слухопротезування вказує на використання слухових апаратів на обох вухах для корекції втрати слуху. Воно дозволяє покращити сприйняття звуку та стереозвучання, оскільки обидва вуха отримують сигнали одночасно.

Основні аспекти бінаурального слухопротезування включають:

1. Бінауральна обробка сигналу. Бінауральні слухові апарати можуть взаємодіяти між собою, обмінюючи інформацію та синхронізуючи свою роботу для оптимального сприйняття звуку. Сучасні технології дозволяють бінауральній обробці сигналу вирішувати проблеми, такі як шум та збільшення розуміння мовлення в різних акустичних ситуаціях.

2. Синхронізація та комунікація. Сучасні бінауральні слухові системи можуть взаємодіяти через бездротові технології, щоб обмінюватися інформацією та координувати роботу для забезпечення кращого сприйняття звуку та покращення розуміння мовлення.

3. Стереозвучання. Використання слухових апаратів на обох вухах дозволяє людині отримувати звук з обох сторін, що допомагає утримувати стереозвучання та визначення напрямку звуку.

4. Комфорт та природність звучання. Бінауральне слухопротезування дозволяє досягати більш природного та комфортного звучання, оскільки обидва вуха взаємодіють, як це відбувається при природному слуху.

5. Менше зусиль для сприйняття звуку. Користувачам бінауральних слухових апаратів легше розрізняти та сприймати звуки в різних акустичних ситуаціях, оскільки вони отримують більше інформації для обробки.

6. Зменшення зусиль для слухання в галасливих місцях. Бінауральна технологія може поліпшити розуміння мовлення в шумних оточеннях та сприяти кращому розрізненню мовлення від фонового шуму.

Важливо враховувати, що вибір бінаурального слухопротезування може залежати від конкретних втрат слуху та індивідуальних особливостей. Необхідна консультація з аудіологом, щоб визначити оптимальний варіант для конкретного пацієнта.

Адаптація до слухового апарату — це процес, під час якого людина з втратою слуху звикає до нового звукового середовища, яке створюється за допомогою слухового апарату, він може займати час, оскільки слухові апарати надають інші звукові враження, які можуть відрізнятися від природного слуху. Кроки, які можуть полегшити адаптацію до слухового апарату:

1. Професійна консультація. Отримання інформації від аудіолога щодо очікувань та реальних можливостей слухового апарату.

2. Поступове введення — користувачі початківці можуть почати з коротших періодів використання слухового апарату, поступово збільшуючи час використання, щоб дозволити мозку звикнути до нових звуків.

3. Засоби для оптимізації звуку. Використання режимів та програм, які надає слуховий апарат, для адаптації до різних ситуацій (наприклад, режим для шумних середовищ або для слухання музики).

4. Активна участь у звукових ситуаціях. Активне слухання та участь у

різних розмовах та звукових середовищах допомагає мозку адаптуватися до нових звуків.

5. Терпіння та підтримка – важливо бути терплячим та отримувати підтримку від рідних, друзів та спеціалістів під час періоду адаптації.

6. Планування повторних відвідувань аудіолога. Регулярні консультації з аудіологом для налаштування та адаптації слухового апарату на вимоги користувача.

7. Позитивний підхід. Усвідомлення та прийняття позитивного підходу до використання слухового апарату значно полегшить процес адаптації.

Кожна людина індивідуальна, і час, необхідний для адаптації, може варіюватися.

Завдання для самостійної роботи

1. Проаналізувати функціональні та електроакустичні характеристики програмованих та цифрових слухових апаратів.

2. Визначити основні аспекти бінаурального слухопротезування.

3. Розкрити особливості адаптації до слухового апарату залежно від типу слухопротезування.

Рекомендована література: [3], [5], [8], [9], [10].

ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ (ІНДЗ)

Підготувати есе на електронному і паперовому носіях, виступити на семінарському занятті (протягом семестру).

1. Новітні виклики навчання дітей з особливими освітніми потребами: дистанційне та змішане навчання.
2. Роль інформаційно-комунікаційних технологій у підтримці інклюзивного навчання.
3. Технології підтримки персоніфікованого освітнього середовища.
4. Мультимедійні технології підтримки інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти.
5. Електронні соціальні мережі як засіб підтримки освітнього процесу та соціально-педагогічної роботи з учнями, які мають функціональні обмеження.
6. Засоби ІКТ підтримки інклюзивного навчання дітей з порушеннями слуху.
7. Комп'ютерні ігри як засіб навчання дітей з особливими потребам.
8. Призначення та можливості он-лайн середовища LearningApps.
9. Особливості використання презентацій Microsoft Office PowerPoint в інклюзивному навчанні.
10. Використання слухо-мовленнєвих тренажерів для корекційного навчання.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ВСІМА ВИДАМИ КОНТРОЛЮ

Сума балів	Критерії оцінки
Відмінно (90-100 A)	Здобувач демонструє міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі навчальної дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях; реалізує теоретичні положення навчальної дисципліни виконуючи практичні завдання у сфері спеціальної та інклюзивної освіти. При виконанні практичних завдань проявляє вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включається в обговорення, відстоює власну точку зору в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Оцінка нижче 100 балів обґрунтовується недостатнім розкриттям теоретичних питань навчальної дисципліни, або тим, що студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.
Добре (82-89 B)	Здобувач демонструє знання, володіння матеріалом в обсязі, що відповідає програмі навчальної дисципліни, робить на їхній основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач у сфері використання сучасних ТЗН та програмного забезпечення в корекційній роботі з дітьми із особливими освітніми потребами, але припускається несуттєвих помилок. При виконанні практичних завдань, здобувач самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких є незначною.
Добре (74-81 C)	Здобувач на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, знає основні теоретичні положення, що відповідають програмі навчальної дисципліни, аналізує можливі практичні ситуації та вирішує їх, але припускається помилок які усуває за підтримки з боку викладача або однокурсників. Пояснює основні положення, дає правильні відповіді щодо використання ТЗН і програмного забезпечення в корекційно-розвивальній роботі закладів спеціальної та інклюзивної освіти. Помилки у відповідях не є системними, впевнено працює за алгоритмом.
Задовільно (64-73 D)	Здобувач розуміє основні положення навчальної дисципліни, котрі є визначальними і орієнтується у напрямі вирішення практичних завдань. Здобувач розуміє практичні завдання, має пропозиції щодо напрямку їх вирішення. Самостійно вирішує завдання за зразком, допускає значну кількість неточностей, помилок, котрі усуває під керівництвом викладача, підтримки з боку однокурсників.

	Розуміє основні вимоги щодо використання ТЗН і інноваційних технологій в корекційно-розвивальній роботі закладів спеціальної та інклюзивної освіти
Задовільно (60-63 E)	Здобувач поверхнево опанував навчальний зміст, передбачений програмою навчальної дисципліни, володіє основними положеннями на мінімально допустимому рівні. Знання щодо використання ТЗН і програмного забезпечення в корекційно-розвивальній роботі закладів спеціальної та інклюзивної освіти. Виконання практичних завдань, формалізоване: є відповідність алгоритму, виконує практичні завдання за підтримки з боку викладача зі значними труднощами; демонструє нестійкі навички впровадження ТЗН і програмного забезпечення в корекційно-розвивальну роботу закладів спеціальної та інклюзивної освіти.
Незадовільно (35-59 FX)	Здобувач має фрагментарні знання, опанувавши менше половини обсягу навчального змісту, передбаченого програмою навчальної дисципліни. Відсутнє цілісне усвідомлення навчального матеріалу. Здобувач працює пасивно, практичні завдання виконує переважно з помилками, виправляє помилки лише при виконанні нескладних практичних завдань. Здобувач допускається до повторного складання заліку.
Незадовільно (0-34 F)	Здобувач не виконує вимоги програми навчальної дисципліни: не сформовані знання уміння та навички. Здобувач не допускається до заліку та проходить повторне вивчення дисципліни.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА РІЗНИМИ ВИДАМИ РОБОТИ

Вид роботи	бали	Критерії
Практичні завдання	0 балів	Пропущені заплановані практичні заняття. Є невиконані теми пропущених практичних занять. Відсутність організаційних рішень практичних завдань. Відсутність навичок застосування знань у практичній діяльності. Не вміє доповідати та доповідати. Не володіє навчальним матеріалом і не може його презентувати. Не розуміє змісту теоретичних і практичних питань.
	1 бал	Здобувач відтворює несуттєві фрагменти матеріалу, демонструє поверхневе розуміння предмета та висловлює необґрунтовані думки. Використовує необхідну інформацію та методологію і виконує практичні завдання зі сторонньою допомогою.

	2 бали	Знання здобувача достатні, він самостійно застосовує відповідний матеріал, виконує практичні завдання, аналізує та робить висновки. Відповіді повні, логічні та аргументовані, але з деякими неточностями. Практичне завдання вирішено з використанням необхідної інформації та методичного матеріалу. Виконане завдання в цілому відповідає вимогам, хоча є незначні недоліки.
	3 бали	Здобувач має міцні знання та здатен виконувати практичні завдання. Уміє виконувати практичні завдання, використовуючи необхідний інформаційний та методичний матеріал. Без помилок.
	4 бали	Здобувач володіє глибокими знаннями, демонструє відповідні компетенції та використовує їх у нестандартних ситуаціях. Він виступає як експерт під час виконання практичних завдань іншими здобувачами.
	0 балів	Здобувач не виконує завдання для самостійного опрацювання. Він не знає першоджерел і не орієнтується в рекомендованій літературі, у нього відсутнє наукове мислення.
Самостійна робота	1 бал	Здобувач розпізнає деякі об'єкти, що вивчаються, може описати їх на побутовому рівні та пояснити деякі навчальні об'єкти; в нього наявні фрагментарні уявлення з предмета вивчення; спроможний виконати прості практичні завдання.
	2 бали	Здобувач володіє окремими фактами з навчального матеріалу; проявляє спроможність до елементарного аналізу та висловлювання власної думки; за умови незначної допомоги викладача може виконати частину практичних завдань; знає послідовність їх виконання, проте його практичні завдання мають багато значних відхилень та неточностей, частково не відповідають установленим вимогам; здобувач потребує додаткових консультацій та допомоги з боку викладача.
	3 бали	Здобувач на високому рівні володіє навчальним матеріалом і використовує набуті знання та уміння у стандартних ситуаціях; самостійно і логічно доповідає фактичний і теоретичний матеріал, підтверджуючи його прикладами; згідно з методичними рекомендаціями самостійно виконує практичні завдання; використовує пропонований навчально-методичний матеріал.
Тестування	0 балів	Неправильна відповідь
	1 бал	Правильна відповідь

ІНДЗ (есе)	0 балів	Завдання не виконано. Представлений текст за змістом і по формі не є есе (підміняється рефератом) /завдання не виконано
	1-3 бали	Есе не відповідає вимогам щодо його написання (за обсягом, змістом і структурою), втрачені логічні зв'язки і зміст не відповідає цитованим науковими джерелами; здобувач не вміє аналізувати і узагальнювати отриману з наукових джерел інформацію, його власна позиція в тексті не визначена
	4-6 бали	Есе не відповідає вимогам, тема не розкрита, обсяг недостатній, на цитований науковий матеріал немає посилань у тексті, зміст не є актуальним, відсутня внутрішня логіка тексту, присутні самотійні фрагменти (текст є додатком власної думки та «цитати» з наукових текстів інших авторів); власна позиція автора є, але не визначена з питання, яке вирішується, вона представлена на побутовому рівні без аргументації. Посилання на літературу відсутні.
	7-9 балів	Робота досягає необхідного обсягу, але власна позиція здобувача формально підкріплена посиланнями на наукову літературу і відсутній змістовний зв'язок із цитованим науковим текстом. У тексті відсутнє логічне обґрунтування. Термінологія використовується формально. Власна думка автора необґрунтована, висновки поверхові. Відсутні посилання на літературу.
	10 балів	Есе відповідає необхідному обсягу, власна позиція здобувача подана аргументовано. Питання розкриті на теоретичному рівні та обґрунтовані, термінологія і поняття використовуються адекватно контексту відповіді. Думка здобувача підкріплена фактами. Посилання на літературу оформлено відповідно до вимог.

**РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ
ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (ЗАЛІК)**

Поточний контроль (практичні заняття, самостійна робота, тестування)			ІНДЗ	Сума
Теми	Бали	Разом		
Змістовий модуль 1				
Тема 1	0–10	0-43	0–10	0–100
Тема 2	0–15			
Тема 3	0–15			
Тестування	0-3			
Змістовий модуль 2				
Тема 4	0–15	0-47		
Тема 5	0–14			
Тема 6	0–15			
Тестування	0-3			

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Балик Н. Р. Технології Веб 2.0 в освіті : навчальний посібник. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2017. 127 с.
2. Буйницька О.П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закладів. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 240 с.
3. Вихляєв Ю. М. Реабілітаційні технології і технічні засоби для відновлення людей з обмеженими фізичними можливостями (на прикладі сліпих) : навчальний посібник. Вінниця : Рогальська І. О., 2016. 143 с.
4. Войтко В. Навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами: сучасні підходи : навч.-метод. посібник. Кропивницький: КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2018. 84 с.
5. Гета А. В., Заїка В. М., Коваленко В. В. Сучасні засоби ІКТ підтримки інклюзивного навчання : навчальний посібник / за заг. ред. Ю. Г. Носенко. Полтава : ПУЕТ, 2018. 261 с.
6. Гороль П.К. Методика використання технічних засобів навчання. Київ : Освіта України, 2017. 165 с.
7. Інклюзивне навчання: основні принципи та дієві технології: монографія / Колектив авторів; відп. ред. Г.В. Давиденко. Вінниця, 2018. 200 с.
8. Мороз Б.С., Овсяник В.П. Діти з порушеннями слуху: крок за кроком від діагностики до інклюзії: посіб. для фахівців та батьків. Київ: О. Ростунов, 2013. 186 с.
9. Навчальний курикулум з інклюзивної освіти : Теорія та методика інклюзивного навчання. Модулі 1-3 / уклад. Л.М. Сидорів, за ред. С. М. Сидоріва. Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г. М., 2020. 235 с.
10. Тельна О.А., Маланчій В.О., Дацьо Н.О. Сходінки інклюзії: науково-практичний посібник для педагогів, студентів та батьків, 2-е вид., випр. та доп. / за ред. С.М. Сидоріва. Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г.М., 2019. 155 с.

Допоміжна

1. Биков В., Лещенко М. Цифрова гуманістична педагогіка відкритої освіти. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2016. №4. С. 115–130.
2. Борисенко О. Н., Сребняк І. А. Новітні технології діагностики та лікування сенсоневральної приглухуватості та глухоти у дітей. *Актуальні проблеми навчання та виховання людей в інтегрованому освітньому середовищі : тези доп.* Київ : Ун-т «Україна», 2011. С. 421–423.
3. Вембер В.П. Особливості використання графічного редактора для навчання молодших школярів. *Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах*. 2012. №1. С. 15-18.

4. Вовканич А.С. Вступ до фізичної реабілітації: навч. посібник. Львів: ЛДУФК, 2013. 184 с.

5. Гарнюк Л. Г. Застосування програмно-технічного комплексу «Видима мова» в корекційній роботі з глухими дітьми : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03. Київ, 2005. 20 с.

6. Дегтяренко Т. М. Поширення ідей упровадження інформаційно-комунікаційних технологій у систему спеціальної освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2015. № 2 (46). С. 11–21.

7. Запорожченко Ю. Г. Використання засобів ІКТ для підвищення якості інклюзивної освіти. *Інформаційні технології в освіті*. Херсон : ХДУ, 2013. № 15. С. 138–145.

8. Ціж Л. М. Актуальні проблеми забезпечення технічними засобами реабілітації осіб з інвалідністю в Україні. *Вісник Запорізького національного університету: Збірник наук. статей. Фізичне виховання та спорт*. 2017. №1. С. 183–191.

9. Ціж Л., Мазепа М. Соціальний захист осіб з інвалідністю як складова безпеки їх життєдіяльності. *Проблеми цивільного захисту населення та безпеки життєдіяльності: сучасні реалії України: Матеріали III Всеукр. заочної наук.-практ. конф.* (Київ, 21 квітня 2017). К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. 150 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт. URL: <https://library.pdpu.edu.ua/>

2. Всеукраїнський фонд «Крок за кроком» <http://www.ussf.kiev.ua>

3. Забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації. URL: <https://www.msp.gov.ua/content/zabezpechennya-tehnicnimi-ta-inshimi-zasobami-reabilitacii-specavtotransportom.html>.

4. Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15>

5. Засенко В.В., Колупаєва А.А., Мороз Б.С., Овсяник В.П. Використання інформаційних технологій в умовах спеціального та інклюзивного навчання дітей зі слухомовленнєвими порушеннями. URL: http://rc-vabos.at.ua/_ld/0/9_pdf

6. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт. URL : <http://www.mon.gov.ua>

7. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : офіційний сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

8. Одеська національна наукова бібліотека : офіційний сайт. URL: <http://odnb.odessa.ua/>.

9. Офіційний сайт LearningApps. URL: <http://learningapps.org>.

10. Приклади вправ, створених за допомогою LearningApps. URL: <https://learningapps.org/index.php?category=88&subcategory=1579&s=>

11. Танасієнко О. В. Використання технічних засобів навчання у навчальному процесі. URL: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/28365/

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ВИДАННЯ

Н. П. ЛЕЩІЙ

**Методичні рекомендації до практичних занять і виконання
самостійної роботи з навчальної дисципліни
«Технічні засоби навчання в закладах
спеціальної та інклюзивної освіти»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти ОПП: Спеціальна освіта (Логопедія)**

Авторська редакція
Виготовлено з готового оригінал-макету

Підписано до друку 28.02.2025 р. Папір офсетний. Формат 60×90/16.
Гарнітура «Times New Roman». Ум.-друк. арк. 2,6.
Тираж 300 прим. Зам. № 31.

ТОВ «Лерадрук»
Свідоцтво ДК № 2645 від 11.10.2006 р.
м. Роздільна, вул. Європейська, 44.
E-mail: leradruk@gmail.com